

IN MEMORIAM

Ankie Daams-Moussault

Eind juni bereikte ons het bericht dat Ankie Daams-Moussault is overleden. Zij was in de vorige eeuw voorzitter van de Didactiekcommissie Frans. In haar publicaties, in de voorganger van *Levende Talen Magazine*, maakte zij zich onder andere sterk voor het lezen van Franse boeken in het voortgezet onderwijs. Daarnaast schreef zij mee aan twee veel gebruikte vocabulaireboeken en organiseerde zij voor haar regio examenbesprekingen. Wij wensen haar familie sterkte bij dit verlies.

Frank Claessen

Van Dale Oefenboeken Grammatica

ERK-niveau
A1 tot C1

€ 25,99
per boek

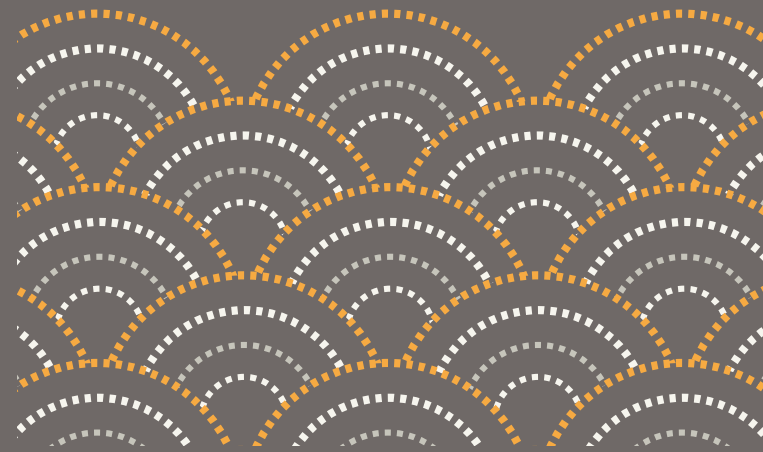
Oefenen op jÓúw taalniveau

- Sluit 100% aan bij Van Dale Grammatica's
- Leuke vormgeving, foto's & illustraties

van Dale
ONDERWIJS

webwinkel.vandale.nl/grammatica

KERN NEDERLANDS TAAL & CULTUUR

In deze nagelnieuwe methode Nederlands voor bovenbouw havo en vwo staat niet langer alleen het examen centraal, maar vooral het vak zelf.

De makers stopten er al hun liefde voor taal, communicatie en literatuur in, met als doel een boek te maken dat je ook ná je middelbareschooltijd wilt houden.

Of dat is gelukt? Oordeel zelf en bestel nu een beoordelingsexemplaar op shop.boomvoortgezetonderwijs.nl.

Boomvoortgezet onderwijs | STAAL & ROELAND

Een eerste verkenning van de toetsing van taal en inhoud

Nu we in afwachting zijn van hoe het vervolg er voor Curriculum.nu precies uit gaat zien, nam het Meesterschapsteam Moderne Vreemde Talen het initiatief om al ietwat vooruit te kijken en na te gaan denken over hoe de toetsing vorm zou moeten gaan krijgen in een curriculum waarin taalvaardigheid met taalrelevante inhoud wordt gecombi-

neerd. Op 15 mei 2020 werd daarom in een online studiemiddag over dit onderwerp door een aantal vakdidactici, docenten, toetsdeskundigen en taalwetenschappers gediscussieerd.

Uniform beleid

Nivja de Jong en Tessa Mearns (beiden lid van het Meesterschapsteam MVT

en als onderzoekers verbonden aan de Universiteit Leiden) traptten af met een beschouwing van de belangrijkste inhoudelijke wijzigingen die Curriculum.nu met zich meebrengt ten opzichte van de huidige situatie, en de vraag hoe we ook in de nieuwe situatie kunnen zorgen voor valide, betrouwbare, transparante, authentieke en praktisch

Ben Schonewille

haalbare toetsing. Wat kunnen we bijvoorbeeld al leren van de ervaringen van de scholen die tweetalig onderwijs aanbieden? Vaak blijken taal en inhoud daar samen te worden getoetst, maar de aandacht die aan taal wordt toegekend bij de toetsing van inhoudsvakken verschilt per school. Ook CLIL-handboeken blijken niet altijd veel houvast te geven voor docenten.

In de nieuwe curriculumopzet zou er dus een doordacht uniform beleid moeten komen voor toetsing van talige en inhoudelijke componenten, zodat leerlingen gedurende hun hele schooltijd op een systematische manier worden geëvalueerd wat taal en inhoud betreft, en zodat deze wijze van beoordelen niet te sterk uiteenloopt per school. Bovendien is het van belang ook docenten hier vooraf goed vertrouwd mee te laten raken.

Een belangrijk doel van de middag was om te kunnen leren van collega's die zich vanuit hun vakgebied al langer bezighouden met het toetsen van inhoud. Dit is bijvoorbeeld het geval bij de klassieke talen. Kokkie van Oeveren, docente klassieke talen in het voortgezet onderwijs en vakdidactica aan de Vrije Universiteit, vertelde over de manier waarop bij de klassieke talen het literatuuronderwijs samengaat met het inhoudelijk begrijpen van een tekst, het contextualiseren van deze tekst en het persoonlijk reflecteren op deze inhoud door de leerling. De door Van Oeveren (in haar werkzaamheden voor SLO) ontwikkelde toetsmatrijs (zie <bit.ly/lm-ithaka>) bevat expliciet meerdere vraagniveaus, waardoor er een duidelijke plek is voor hogere- en lagereordekennis en -vaardigheden. De implicatie van de opbouw van deze

matrijs is dat leerlingen verschillende kenniselementen en vaardigheden (talig, contextueel, reflectief) moeten kunnen verbinden om te laten zien wat ze echt kennen en kunnen.

Elise Storck (vakdidactica geschiedenis aan de Universiteit Leiden) zette het publiek aan de hand van haar ervaringen bij het centraal schriftelijk eindexamen en een aantal stellingen weer op een heel andere manier aan het denken. In hoeverre is het van belang een syllabus te hebben? Zeker als meerdere schooltalen aan de slag gaan met taal en inhoud. Hoe zorg je ervoor dat je je docenten goed kunt trainen voor de nieuwe aanpak? Hoe creëer je een community (binnen de kolom van docenten, vakdidactici en wetenschappers), die juist zo belangrijk blijkt te zijn bij het nadenken over het centraal eindexamen?

De laatste inputsessie van de middag werd verzorgd door Andreu van Hooft en Frank van Meurs, beiden docent en onderzoeker aan de Radboud Universiteit, en vanuit die rol betrokken bij de bacheloropleiding International Business Communication. Zij gaven ons inzicht in de manier waarop toetsing van taal en inhoud plaatsvindt bij deze opleiding, waar taal en inhoud al sinds jaar en dag geïntegreerd aangeboden en getoetst worden. Door taal en inhoud in toenemende mate te verweven in de onderwijsinhoud en de toetsing, worden de studenten in staat gesteld een interculturele communicatieve competentie te verwerven, die ze zowel observerend als actief kunnen inzetten. De aanpak bij deze opleiding laat bovendien zien dat integratie niet alleen goed werkt bij het Engels of Frans, talen waarin beginnende studenten vaak al een achtergrond hebben, maar ook bij het Spaans, waar studenten doorgaans zonder voorkennis beginnen.

Paneldiscussie

De middag werd afgesloten met een paneldiscussie waarin een aantal docenten en experts hun kijk gaven op discussievragen als: Wat is het daadwerkelijke belang van het CSE? Wat zou met Curriculum.nu centraal moeten worden getoetst en wat eerder binnen de schoolexamens? Wat zijn zinvolle en motiverende vormen van toetsing? En hoe bereiden we docenten goed voor op de nieuwe praktijk die Curriculum.nu met zich mee zou brengen?

Inzichten die hierin onder meer naar voren kwamen, waren bijvoorbeeld dat het bestaan van centraal eindexamen scholen een bepaalde sturing geeft tijdens het inrichten van hun schoolexamens. En met name in de schoolexamens lijkt ruimte te zijn voor nieuwe, creatievere toetsvormen voor de vreemde talen. De grote winst van deze discussiesessie was paradoxaal genoeg echter dat deze meer vragen opriep dan antwoorden. Het feit dat de docenten goed moeten worden getraind in het toetsen van taal en inhoud staat buiten kijf, maar hoe gaan we dat bereiken? Is de praktijk niet veel weerbarstiger dan we nu denken? Hoe zorgen we voor een goede samenwerking en afstemming tussen de verschillende schooltalen en andere inhoudsvakken?

Om echt over toetsing verder te kunnen praten dienen er uiteraard eerst concrete eindtermen geformuleerd te worden. Deze studiemiddag heeft veel stof tot nadenken opgeleverd die van waarde kan zijn bij het vervoltraject van Curriculum.nu. ■

Janine Berns (Meesterschapsteam MVT)

Nederlands met een byte

Maakt digitaal onderwijs sociaal

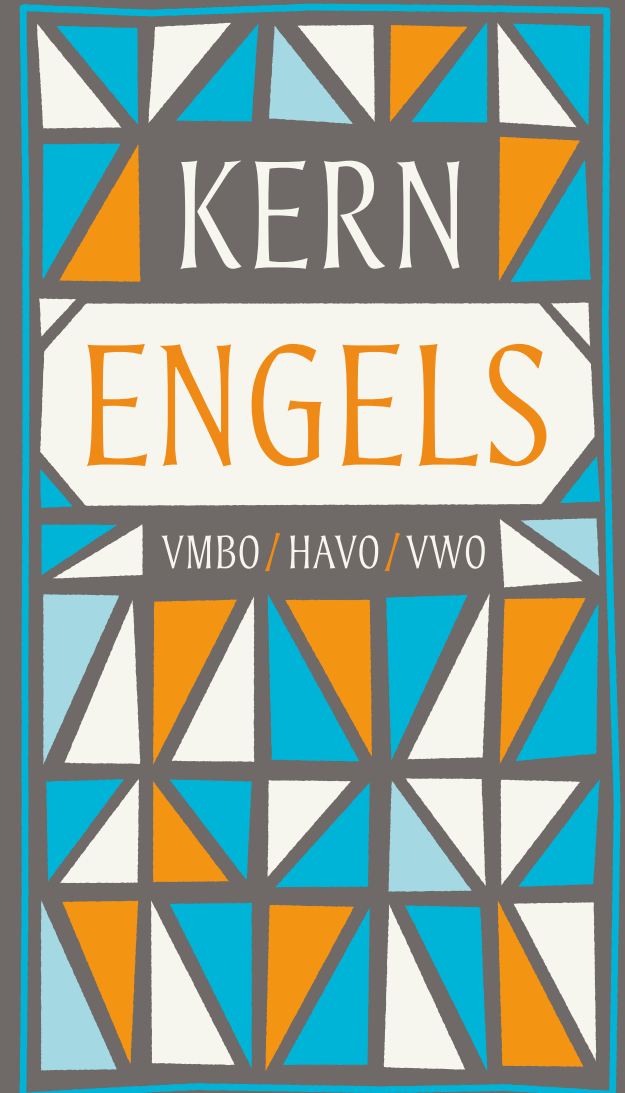
BRUUT TAAL

Betekenisvol en uitdagend

.nl

Altijd actuele leesteksten uit kwaliteitsmedia

NIEUW!

ECHT ENGELS IN ECHTE SITUATIES

boomvoortgezetonderwijs.nl

Boomvoortgezet onderwijs | STAAL & ROELAND